

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un jum. . 14 "
Pe o lună . 2.40 "

Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA :
Strada Deák Ferenc Nr. 20.
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțămite publice și Loc
deschis costă fiecare șir
20 fileri.
Manuscripte nu să inapo-
iază

Serbările culturale dela Blaj.

Ziua a doua: Adunarea societății teatrale. — Ședința secțiilor Asociației, — Banchetul mitropolitului Mihăli. — Sborul lui Vlaicu. — Ziua a treia.

Blaj, 29 August.

Andrei Bârseanu: prezident al Asociațiunei.

Arad, 30 August.

O telegramă din Blaj ne aduce vestea mult așteptată, că Andrei Bârseanu a fost ales prezidentul „Asociațiunei” noastre. Nu cunoaștem amănuntele acestei alegeri, nu suntem curioși să le cunoaștem, dar ele nici nu pot avea nici o importanță acum. Fapt e că Andrei Bârseanu a fost ridicat astăzi în scaunul de prezident al celei mai mari instituții culturale a noastre. Andrei Bârseanu, profesorul distins, literatul și academicianul nostru apreciat este chemat să conducă de astăzi înaintea destinelor „Asociațiunei” noastre: vestea aceasta trebuie să umple de bucurie inima oricărui român pătruns de marea însemnătate ce o are această instituție națională a noastră.

Nu se găsea între noi om, care să fi putut îndeplini cu mai multă pricepere această funcție onorifică a neamului nostru. Andrei Bârseanu era designat de mult să ajungă acolo unde a ajuns astăzi prin votul membrilor „Asociațiunei”, știm doar cu toții că imediat după moartea bătrânului I. Șterca Șuluțiu, privirile tuturor românilor dela noi s'au îndreptat spre acest iubit dascăl menit să ducă mai departe spre perfecționare opera mare începută de generoșii noștri înaintași. În Andrei Bârseanu am căutat și am găsit, toți cei cari muncim cu desinteres și însuflețire în ogorul culturii naționale, personalitatea armonioasă și puternică, vrednică și capabilă să îndrumeze toate manifestațiile noastre culturale.

Andrei Bârseanu va fi fost și un profesor iubit și respectat de elevii lui cari nici odată nu-și vor putea scoate din suflet chipul acela luminos de om superior. Andrei Bârseanu este și un învățat temeinic, un literat plin de înțelegere pentru toate manifestațiile spiritului omenesc, un muncitor spornic pe toate terenele vieții noastre publice și mai pe sus de toate un splendid caracter de om cinstit, o nobilă inimă de aur, frumoasă și curată. Cine a trecut pe lângă acest bărbat, cine a privit în ochii

lui vii și strălucitori de inteligență, și nu a simțit strecurându-i-se în suflet o tainică liniște, o seninătate binefăcătoare, ca după cetirea unei poezii orașiene?

Andrei Bârseanu este întruparea cea mai fericită a cinstei și a rigorismului moral atât de uitat în vremea noastră din urmă. În el, prin o generoasă dărnicie a naturii, s'au putut împreuna, și rafinamentul artei și rigurosul simț de datorie, aspra fire de apostol neiertător și poezia sufletului de visător. O minunată personalitate armonică, dulce și impunătoare, care a cucerit inimile tuturor românilor.

În istoria „Asociațiunei” noastre am putut înregistra multe acte vrednice de trecut ca pilde grăitoare viitoarelor generații ale neamului nostru. Mării și nemuritorii ei întemeietori ne-au lăsat o stăvănire mare și fără de preț. Cu toate aceste instituții această cultură a noastră nu totdeauna a fost aceea ce trebuia să fie și așteptam și noi să fie.

Au fost vremuri, mai ales la început, când ea era socotită ca o cetate cu ziduri înalte unde nu poate pătrunde decât spiritul asupru și greu al științei, au fost apoi și clipe de tristă somnolență păgubitoare. Abia de câțeva vreme și-a făcut intrare în sinul ei, la porunca spiritului nou al vremii, o nouă îndrumare plină de viață „Asociațiunea” a început să îmbrățișeze multiplele chestiuni cari frământă viața noastră națională, s'a coborât mai ales în popor, a arătat un deosebit interes pentru economia noastră națională și în aceiași vreme a sprijini cu căldură și literatura noastră românească. În mare parte este a se atribui acest fapt merituosului ei fost viceprezident, răsplătit astăzi prin onorifică funcție de prezident.

Noi vedem în această nimerită alegere a lui Andrei Bârseanu, nu numai un act de recunoștință față de meritele unui om, ci și un triumf al noilor idei regeneratoare cari au pătruns în inima „Asociațiunei” noastre. Suntem deci convinși că împreună cu toți oamenii noștri de bine putem să strigăm:

Trăiască Andrei Bârseanu, noul prezident al Asociațiunei noastre!

Ziua a doua a serbărilor culturale din Blaj a mai adăugat un moment frumos la însemnătatea lor istorică. Momentul zilei dintâi, coborîrea la adunările noastre culturale a tuturor arhierilor noștri, fără deosebire de confesiune, a stăpânit și azi. Ceice au văzut alături capii celor două biserici românești, înșirați și ei în rîndurile modeștilor luptători pentru înaintarea culturală a poporului românesc, n'au putut să se întoarcă la vetrele lor decât cu credința întărită în viitorul acestui neam.

Și avem bucuria de-a putea înregistra cu acest prilej, în contul zilei de azi, și două manifestații ale celor doi arhierii, unul făcând parte din biserica ortodoxă, celalt din biserica unită.

Pentru întâiașdată s'au auzit, după vreme atât de îndelungată din gura unui arhieriu român accente mai hotărîte despre drepturile noastre la o cultură română în națională. Ne place a crede că toaștul P. Sf. Sale Dr. Demetriu Radu, episcopul gr. cat. al Orășii-mari e numai cel dintâiu pas pe drumul, pe care am dori să-i vedem mergând pe toți Arhierii noștri, alături, în deplină unire, așa cum i-au văzut la Blaj miile de Români adunați din toate colțurile României. A doua manifestare a fost a celui mai tânăr arhieriu român, a P. Sf. Sale Miron E. Cristea dela Caransebeș. Luând cuvântul în adunarea societății pentru fond de teatru român, cârmuitorul diecezei Caransebeșului a stăruit asupra datoriei conducătorilor, firești și aleși, ai poporului de-a veghia cu sfințenie asupra comorilor prețioase de obiceiuri și datini românești, azi primejduite din toate părțile. Au mișcat adânc mai ales cuvintele prin cari P. Sf. Sa declară că Arhierii trebuie să arete că sunt una cu popor și în bine și în rău, — „dar mai ales în rău”.

Momentul istoric al zilei de azi a fost, însă, sborul lui Vlaicu.

Vlaicu va sbura de pe Câmpul Libertății!

Știrea aceasta laconică a răscolit toată obștea românească dela noi și Câmpul Libertății de azi a văzut tot atâta lume românească câtă a văzut Câmpul Libertății de acum 63 de ani.

Nu avem destule cuvinte să zugrăvim entuziasmul zecilor de mii de Români când pentru întâiașdată am văzut ridicându-se în văzduh, de pe Câmpul Libertății atât de bogat pentru noi în amintiri istorice,

cea mai strălucită cucerire a minții ome-
nești: de data aceasta a unei minți româ-
nești.

Cum modestul fiu de țaran dela Bin-
ținț, în ocoale mari, încunjura Câmpul Li-
bertății, trecând peste Blaj, dealurile ce-l
înconjoară, mii de ochi s'au umezit și gla-
suri ca de clopot făceau să răsună întinde-
rea largă ducând salutul nostru sus, în
sferele pe cari le stăpâna Aurel Vlaicu
dela cârma celui dintâi aeroplan româ-
nesc.

Sărutul pe care Prea Sf. Sa Miron E.
Cristea l-a depus pe fruntea lui Aurel
Vlaicu e tributul de admirație și recuno-
ștință al nostru al tuturor.

Pentru cei ce au fost...

Un moment solemn al serbărilor jubilar ale „Astrei” a fost parastasul pentru odihna sufletească a marilor întemeietori ai acestui înalt așezământ cultural al nostru.

Dimineața, la orele 8, s'a oficiat în biserica catedrală o liturghie măreață, după care toți Arhiepiscopii noștri și preoții, au plecat la cimitirul apropiat al bisericii parohiale, unde își dorm somnul de veci mitropolitul Iosif Șterea Șulțiu, canonicul și filologul Timoteiu Cipariu și tribunul din 1848 Axente Sever.

Pentru odihna lor s'a oficiat în cimitir un parastas înduioșător, care a fost încununat prin pânegiricul avântat al dlui Ioan F. Negruțiu. În cuvinte alese, d. Negruțiu a zugrăvit miilor adunate figurile mărețe ale acestor idealști, arătând meritele lor pentru cultura neamului românesc.

I.

Adunarea societății teatrale.

La orele 10. se deschide în marele pavilion din curtea liceului adunarea generală a celei a doua instituții culturale de însemnată mare pentru noi — adunarea generală a societății pentru crearea unui fond de teatru român.

O delegație de trei membrii (Gheorghe Dima, Dr. Ambrosie Chețianu și Dr. Viril Tripon) e trimisă la reședința mitropolitană pentru a-i invita pe Arhiepiscopii să ia parte la ședința societății.

Ca și în ziua premergătoare, sosirea în mijlocul poporului a înaltelor noastre fețe bisericești a fost salutată de urale puternice. Deodată cu Arhiepiscopii a venit și prefectul comitatului, Széll Iozsef, care a luat parte la toate ședințele și serbările.

Lipsind dela această adunare atât președintele Dr. Ion Mihu, cât și vicepreședintele Virgil Onițiu, adunarea a fost condusă de membrul în comitet Vasile Goldiș.

Lipsa a celor doi membri frunțași ai comitetului teatral a fost viu discutată și a dat prilej la cele mai osebite interpretări. În orice caz, lipsa lor a dat acestei adunări un caracter de ședință de toate zilele. Și discursul de deschidere s'a mărginit la accentuarea, în general, a scopurilor urmărite de societate, fără a ne da vre-o idee îndrumătoare, cum a spus însuși d. Goldiș.

Discursul de deschidere.

Adresându-se arhiepiscopilor și numeroasei asistențe, d. Goldiș dă cetire următorului discurs:

Cu adâncă părere de rău trebuie să anunț că atât ilustrul președinte al acestei societăți d. dr. Ion Mihu cât și vrednicul nostru vicepreședinte d. Virgil Onițiu prin motive sanitare sunt împiedecați a lua parte la această adunare generală.

Astfel în ultimul moment ca membru mai vechiu al Comitetului, am fost necesitat eu să

primese asupra-mi de astădată conducerea adunării generale a Societății pentru crearea unui fond de teatru național român.

Regret adânc această întâmplare nu numai pentru motivul că ea ne-a lipsit de bucuria de a avea între noi pe cei doi bărbați distinși ai neamului nostru, dar o regret și pentru cuvântul că în ăst chip această adunare generală, menită să contribuie la înălțarea serbărilor culturale ale națiunii noastre, cari se desfășoară cu atâta splendoare în aceste zile pe pământul Blajului sfințit prin atâtea scumpe amintiri, este lipsită de decorațiunile pe care l-ar fi primit prin conducerea ilustrului președinte ori a vrednicului nostru vicepreședinte.

Și toemai acum am fi avut mai mare trebuință de înțelepciunea acestor frați ai noștri, când societatea pentru crearea unui fond de teatru român intră în o nouă fază a propășirii spre mărețul scop pentru care s'a înființat și pentru care cu adevărat idealism a fost susținută prin atâtea greutăți și îndoieli.

În adunarea generală extraordinară din anul trecut s'a făcut schimbarea Statutelor acestei societăți în scopul ca să avem puțința de a iniția lucrările pregătitoare pentru inactivarea faptică a teatrului român. Guvernul a înecuiințat această schimbare de statute și astfel societatea noastră se află în fața problemei ce și cum este de făcut, ca visul frumos al înaintașilor noștri, care atâta vreme multora dintre noi li-se părea într'adevăr vis în vece nerealizabil, teatrul nostru național român să se înfăptuiască.

E mare și grea problema aceasta, dar ea este totodată una din cele mai arzătoare, din cele mai frumoase probleme ale vieții noastre obștești, căci așa simțim, teatrul român are să devie mijlocul cel mai efectiv pentru desăvârșirea conștiinței noastre naționale și în consecință pentru consolidarea unității culturale a întregului neam românesc.

Căci teatrul, ce voim a înființa nu va fi „teatrul meserie”, intrerindere comercială, ci trebuie să fie „teatrul artă”, biserică a bunelor moravuri, școală de însuflețire și sfânt îndemn spre tot ce e nobil și frumos.

Suntem adânc convinși de adevărul cuprins în cuvintele lui Mihail Eminescu: „Dacă repertoriul e sufletul unui teatru, actorii sunt corpul lui, sunt materia în care se intrupează repertoriul”.

Teatrul național român, pe care voim a-l înființa, trebuie să fie suflet frumos în trup sănătos, căci numai în acest chip el va deveni templul, în care se va lucra cu însuflețire și devotament la făurirea măreții și fericirea națiunii noastre românești.

Și toemai, fiindcă a sosit ceasul în care societatea teatrală română are să pună temelie principiilor, cari să fie diriguitoare la crearea repertoriului potrivit al viitorului teatru român, precum și la creșterea, îndrumarea și angajarea puterilor necesare de actori; trebuie mai vârtos să regretăm lipsirea din mijlocul nostru a președinților acestei societăți, cari ar putea să aibă și îndreptățirea și chemarea, dar și pătrunderea înțeleaptă spre a desemna linii conducătoare pentru rezolvirea problemei frumoase, dar grele, care ne preocupă.

Mie îmi lipsește doar toate acestea, dar fără îndoială îmi lipsește îndreptățirea, ca dela acest loc să preocup prin ale mele vederi dorințele și hotărârile eventuale ale Onoratei adunări asupra chestiunilor cari de astă dată vor fi puse la ordinea zilei. Simțesc că în acest loc nu am alt drept decât datorința conducerii formale a desbaterilor onoratei adunări generale.

Problemele date spre rezolvire acestei adunări sunt cuprinse toate în rapoartele Comitetului, cari vi-s'au înaintat. Aș putea deci să termin, dar prilejul pentru care societatea teatrală își ține adunarea sa generală anul acesta la Blaj, mă îndeamnă ca și din acest loc să exprim fericirea

noastră că ni-s'a dat să fim martori părtași la aceste zile mărețe, la această triumfală sărbătoare a culturii naționale românești.

Soră mai mică, dar soră dulce și iubitoare, Societatea pentru crearea unui fond de teatru a venit cu drag și cu mândrie să iee parte la nunta frumoasă și veselă a surorii sale mai mari, la nunta la care cu binecuvântarea tuturor metropoliților și episcopilor români națiunea română din Ungaria și Transilvania a jurat credință pe vece unității sale culturale, unității sale în cugete și în simțiri.

Din ceruri ne privește mării Arhiepiscopii, cari au fost și Andreiu cu umilintă se prosternă dinaintea tronului celui Atotputernic zicând: Ție îți mulțumesc, Doamne, căci văd înoindu-se fiii națiunii mele, cum se înoiesc tinerețele vulturilor.

Adunarea generală a societății pentru crearea unui fond de teatru național român o declar — deschisă.

Înainte de a declara adunarea generală deschisă, d. Goldiș adresează, atât în numele comitetului societății teatrale, cât și în numele celor de față câteva cuvinte de mulțumită Arhiepiscopilor cari au grăbit să ia parte la adunare. Îndeosebi stăruie asupra meritelor, câștigate pentru societate, ale P. S. Sale episcopul Caransebeșului, Dr. Miron E. Cristea, care a fost bărbat de încredere al societății.

Profesorul Dr. Ambrosie Chețianu salută adunarea generală în numele filialei Blaj a societății teatrale, precum și în numele Blăjenilor, adresându-le tuturor un călduros „Bine a-ți venit!”

Un arhiepiscop despre teatru.

În mijlocul unor puternice urale se ridică figura simpatică a celui mai tânăr arhiepiscop al nostru, Miron E. Cristea, dela Caransebeș. Discursul Prea S. Sale, în care a arătat originea religioasă a jocurilor noastre a fost pentru mulți o adevărată revelație.

Prea S. Sa. a spus cam următoarele:

„Între așezămintele culturale ale unui popor care vrea să aibă viitor sigur, teatrul ocupă loc de frunte. El poate să devie o școală puternică care să lumineze masele; poate să nobilizeze și, reamintindu-ne faptele glorioase ale strămoșilor, să deștepte în suflete conștiința mândriei naționale. Cu greu se va putea găsi un al doilea așezământ care să poată contribui la deșteptarea conștiinței naționale în aceeași măsură, în care contribuie teatrul.

Teatrul național al unui popor trebuie să fie o școală care să crească caractere tari. El trebuie să ne înfățișeze viața idilică a poporului, cu toate manifestările ei caracteristice, datini și obiceiuri strămoșești, cari la noi sunt aproape fără seamăn.

Un teatru național trebuie să poarte grijă de muzica, de jocurile, de toate manifestările artistice ale unui popor. Și, revenind la poporul nostru, ar fi o greșală și un păcat de neiertat dacă conducătorii nu și-ar împlini datorita de-a le cultiva cu dragoste, scăpând aceste scumpe comori din primejdiile de cari sunt amenințate mai ales astăzi.

Să nu Vă surprindă că un preot, un arhiepiscop, vorbește în fața alor mii de oameni despre lucruri profane. Și arhiepiscopul trebuie să se intereseze de toate trebuințele unui popor, al cărui conducător a ajuns dia mila lui Dumnezeu. Și poate să se intereseze fără ori ce grijă, pentru că jocurile naționale ale unui popor au izvorit din religie și sunt acțiuni și mișcări rituale”.

Prea S. Sa arată apoi cu pildă luate din istoria teatrelor, că la leagănul teatrului modern au veghiat procesii religioase, obiceiuri și proceduri rituale. Face o temeinică expunere a procesului de evoluție a teatrului românesc și apoi continuă:

„Să nu renege, deci, teatrul nostru român și să rămână în cadrele lui religioase și naționale, căci atunci va fi o instituție de cel mai mare folos, făcând ceea ce nu poate face biserica și școala: va completa educația națională a popoului nostru.

Aceasta e dorința noastră a Arhiepiscopilor cari am venit în mijlocul D-Voastră. Am simțit o îndoită datoric să văd acest oraș. Să aducem prinos de recunoștință marelui Arhiepiscop Andreiu, care a înființat Asociația și să arătăm că în spiritul lui vrem să continuăm munca. *Am venit să arătăm că suntem cu poporul în bine și că suntem cu el mai ales în rău.*

Am venit în același timp să ne închinăm memoriei unui călugăr care în desagi purta o comoară nescăpată de știință.

Am venit să arătăm că noi cu toții, fiii amânduror bisericilor, trebuie să ne înrolăm la muncă sub stindardul culturii naționale românești, care precum în trecut așa și în viitor trebuie să se întemeieze pe tradițiile sale istorice.

Zilele aceste să fie pentru noi un puternic îndemn să dispară dintre noi ori ce deosebire de profesiune și să nu îngăduim decât rivalitatea de a ne întrece unii pe alții în munca pentru înaintarea culturală a popoului și neamului românesc.

Să dea Dumnezeu ca prin dragoste frățescă și armonie, toți, și uniți și ortodoxi, să luptăm întotdeauna alături, umăr la umăr, pentru acest mare ideal cultural“.

Discursul acesta, rostit cu mult avânt, a făcut adâncă impresie și a fost des întrerupt de aplauze.

În câteva cuvinte, d. Goldiș mulțumește dlui Cristea. Se trece apoi la punctele din ordinea de zi.

Raportul general al Comitetului și „Planul de acțiune” se consideră citite. Se aleg apoi, la propunerea dlui profesor Gh. Precup, comisiile pentru cenzurarea raportului general, al raportului pentru cenzurarea socotelilor și comisia pentru înscrierea de membri noi.

Cu aceste se termină prima ședință a societății teatrale, anunțându-se a doua ședință pentru mâine.

Tot ce ar fi de însemnat e că d. Horia Petra Petrescu și-a amânat conferința „Publicul și teatrul dela noi” pe a doua zi. Nu tot așa a făcut d. Dr. Valer Branicea dela Lugoj. D-sa a vorbit despre începuturile unei societăți teatrale românești în 1848, sprijinindu-se pe câteva comunicate interesante publicate în foaia săptămânală „Amicul Popoului”, redactat în 1848 de Sigismund Pop, ca organ românesc al guvernului revoluționar.

II.

Ședința festivă a secțiilor științifice ale „Astrei”.

Locul în fruntea mesei îl ocupă d. Andreiu Bârseanu, președintele Asociației, pentru a conduce ședința festivă a secțiilor științifice literare ale Asociației.

S'au citit două conferințe ale căror subiecte au fost de multă actualitate.

D. Dr. Iosif Popoviciu, docent al universității din București, a ținut să reînvie în amintirea urmașilor personalitatea pu-

ternică alui Ion Maiorescu, marele dascăl al țării românești, născut la Bucerdea, lângă Blaj cu un secol înainte (1811).

Jubileul acesta centenar a fost pentru d. Popoviciu un bun prilej pentru a scoate în relief munca mare desfășurată de acest fiu distins al Ardealului pentru înaintarea popoului românesc din Regatul român de azi și stăruințele lui pentru îmbunătățirea sortii fraților săi de acasă.

Interesanta și instructiva conferință a dlui Iosif Popoviciu a fost răsplătită cu aplauze vii.

Al doilea conferențiar a fost d. Octavian Goga, care a vorbit despre „Curenți de idei în literatura ardeleană dela 1848 până în zilele noastre”, a cărei publicare o începem azi în alt loc al ziarului nostru.

Sărbătorirea dlui Goga.

Când se ridică d. Octavian Goga asistența numeroasă izbucnește în urale prelungi cari se repetă vreme de vre-o zece minute, fără ca d. Goga să poată lua cuvântul.

Ovațiile aceste furtunoase au fost și sunt cea mai grăitoare dovadă a simpatiei ce o nutrește marea majoritate a popoului nostru față de personalitatea deslușită și sănătoasele idei românești ce le propagă acest convins luptător pentru unitatea noastră culturală. Ele vin ca un răspuns inapelabil la injuriile bătărane ce i-s'au adus în public (și mai ales la calomniile ce i-se aduc în taină, dela om la om). Ele au fost cea mai categorică desmintire că curentul nou de viață românească al cărui cel mai ilustru reprezentant e d. Goga ar găsi în marea public românească o altă interpretare decât cea adevărată: *muncă națională.*

Ovațiile aceste furtunoase s'au repetat în cursul conferinței sale în multe rânduri. Asistența întreagă era par'că stăpânită de un curent puternic de electricitate care făcea să tresară inimile de fiorul veșnicilor adevăruri pe care le-a știut întrupa d. Goga în tot ce a dat lumii din comoara mare a sufletului său românesc.

Ovațiile aceste au fost în același timp și o desaprobare a celor cari din deosebite motive nemărturisite (în cari nu se înșiră respectarea dorințelor obștești) au ținut să excludă din cadrele oficiale manifestarea unei personalități care nu putea decât să ridice nimbul marilor noastre serbări culturale.

Când d. Goga a sfârșit conferința sa cu o fină ironie la adresa „porodiei de erai bizantin” care nu găsește pentru popor decât cuvinte de ură și dispreț, — ovațiile s'au înnoit cu putere îndoită. Dela un colț al pavilionului până la celălalt răsunau puternicile proteste „Jos Zamfirescu” și călduroasele accente de îmbărbătare „Trăiască Goga”.

Și în vreme ce miile de oameni aduceau tributul lor de recunoștință și admirație înjuratului poet, d. Vasile Goldiș ședea în umbră, pe tribună, nu departe de d.

Goga. Intunecat, palid, pământiu, ce gânduri vor fi frământat mintea lui?

Va fi avut oare, tăria să recunoască adevărul ce se desprinde atât de limpede din miile de glasuri entuziaste?

D. Goldiș a fost, de altminteri, cel dintâi care l'a felicitat pe „iubitul său elev Octavian”, în ale cărui „articoloaie” câteva săptămâni în urmă vedea numai o „morală falsă”....

III.

Banchetul mitropolitului Mihalyi.

După ședință, I. P. S. Sa Mitropolitul Mihalyi a oferit notabilităților venite la Blaj un banchet de vre-o 120 de tacâmuri. Au luat parte la banchet toți arhierii români, comitetele celor două societăți întrunite în adunarea generală la Blaj, și oaspeții mai distinși dela noi și din Regat.

La banchet s'au rostit numeroase toasturi.

Cel dintâi toast l'a ridicat însuși mitropolitul Mihalyi pentru oaspeți. Presărat cu glume, acest toast a făcut impresie bună.

I. P. S. Sa mitropolitul Meșianu dela Sibiu a răspuns cel dintâi, relevând momentul istoric când toți Arhierii români, uniți și ortodoxi, se adună în reședința mitropolitană din Blaj, veniți în acest orașel însonnat pentru a sprijini prin prezența lor marile probleme culturale ale popoului românesc.

Toastul episcopului Dr. Demetriu Radu s'a impus prin nota națională pronunțată și prin demnitatea cu care apăra dreptul culturii naționale. De mult nu s'au mai auzit din gura unui arhieriu român accente atât de hotărât românești. Când și-a terminat toastul, citând pe poetul Andreiu Mureșianu „Proeți cu crucea 'n frunte”, a izbucnit ropot de aplauze: *toată asistența, în frunte cu Arhierii, s'a ridicat în picioare, cântând această strofă din „Deșteaptă-te Române”.*

D. Urban-Jarnik, profesor universitar din Praga, vechiu membru al Asociației, a povestit din reminiscențele sale din trecut, când înainte cu 35 de ani a venit la Blaj pentru a fi cununat în biserica catedrală. A vorbit o splendidă limbă românească.

D. Andrei Bârseanu a închinat pentru Arhierii.

A urmat apoi toastul dlui Simion Mehedinți, profesor universitar în București. Rostit într'un ton prețios, cu multe reticențe diplomatice, toastul a fost închinat pentru unitatea culturală. Făcând apologia „Junimii” și a revistei „Convorbiri literare”, a dovedit că este un mai bun sprijinitor al revistei sale decât un orator care răpește.

Multă însuflețire a stârnit discursul, întrețesut cu amintiri personale, al dlui I. Bianu, bibliotecarul Academiei române din București, care a reînviat trecutul școlilor din Blaj, arătând importanța lor istorică pentru cultura neamului românesc.

Ultimul toast a fost al dlui Partenie Cosma, în care venerabilul bătrîn a salutat oaspeții din România și a mulțumit pentru ospitalitatea ce li-s'a dat.

Banchetul presei.

Confrății dela „Unirea” au oferit reprezentanților presei un banchet prietenesc în grădina din Veza. Mâncări bune (mult mai bune și... proaspăte decât la banchetul de Duminecă) și voce bună multă.

La banchet a luat parte și maestru Caragiale, protopopul Clujului Dr. Elie Dăianu, poezii St. O. Iosif și Victor Eftimiu din București, artistul

Înscrierile școlare!

Fodor și Halász

Arad, Telefon 457. Lângă prăvălia de haine Neumann.

Trusouri complete pentru băieți de int. Pălării de băieți marca »Pikler« și fabricație engleza. 1. Rufărie, calitate întâi. Ciorapi articole de toaletă și diferite necesarii. — Prăvălie de primul rang pentru modă de bărbați. Comande din provincie se execută prompt și conștientios.

Plan de acțiune al Societății pentru fond de teatru român.

A.

Dispoziții generale.

Prin modificarea statutelor, votată de adunarea generală extraordinară, ținută în Brașov la 6 Noembrie 1910, și aprobată de în. min. al internelor sub nr.-ul 175624 V-a din 1910, activitatea Societății pentru fond de teatru se bifurează în două direcțiuni:

- a) de o parte în direcția dela început: de a crea un fond, din care cu timpul să fie posibilă înființarea unui teatru național român (§ 1 al Statutelor aprobate la 13 Februarie 1877 sub nr.-ul 6787 de ministrul internelor);
- b) de altă parte de a promova și până atunci arta teatrală română în Ungaria (al. 3 a §-ului 21 al Statutelor modificate și aprobate sub nr.-ul 175624 de ministrul internelor).

În urma acestei bifurcări, comitetul Societății este dator în conformitate cu dispozițiile indicate ale statutelor să și extindă activitatea în ambele direcțiuni.

a) Crearea fondului.

Până la atingerea sumei, care se va dovedi de absolut necesară pentru susținerea din venitele ei a teatruului național român în Ungaria Societatea va augmenta an de an fondul cu următoarele venituri:

1. Cu 40% din venitele fondului general, cari an de an sunt a se adăuga la capital (fondul general);
2. Cu taxele de membri de toată categoria, cari sunt a se adăuga la fondul general spre capitalizare;
3. Cu oferte, legate și alte venituri destinate a fi alăturate la fondul spre capitalizare.

În scopul înmulțirii membrilor Societății este dator comitetul a face prin organele sale executive propagandă continuă în public și în presă, cu sprijinul material și moral cât și sub egida Societății, îngrijându-se ca chestia teatruului național român să fie cunoscută marelui public prin conferințe potrivite și prin scrieri apte a susține viu interesul publicului pentru această societate și scopul ei propriu. Iar pentru a asigura sprijinul ziaristic român, să fie invitate toate ziarele noastre mai cu seamă la adunările generale, reprezentanții presei să fie provăzuți cu evartir liber, bilet gratuit pentru banchetul festiv și toate reprezentările și festivitățile publice împreunate cu adunările generale, toate acestea — în caz de lipsă — chiar și pe spesele Societății.

Toate venitele curate ale adunărilor, reprezentărilor teatrale de propagandă, a festivităților aranjate cu prilejul adunărilor generale, cât și eventuale donațiuni — fără indicarea unei mențiuni speciale — sunt a se alătura la fondul general, care formează capitalul Societății și din ale cărui venituri se va înființa la timpul său teatrul național român.

Eventuale fonduri speciale, dăruite Societății cu scop în special determinat, au să fie administrate separat în conformitate cu scopul lor. Astfel de fonduri speciale avem de prezent două și anume: fondul Dr. Ioan Mihu în scopul de a conferi premii și ajutoare pentru piese teatrale bune și fondul Casoti în scopul de a se conferi premii și ajutoare pentru compoziții românești originale sau armonizate după motive populare. Venitele acestor fonduri, precum și a eventuale alte fonduri ce se vor crea sau dona Societății n'au să fie adăugate la fondul general, ci au să

fie administrate separat în conformitate cu regulamentele speciale ale acestor fonduri.

Afară de aceste fonduri speciale se va mai crea un fond disponibil din acele sume, cari au fost preliminate în buget pentru anumite scopuri, dar n'au fost întrebuintate. Aceste sume nu se vor adăuga la fondul general, ci se vor administra în parte sau în total în alt an bugetar, dar totdeauna numai pe baza și între marginile bugetului votat de adunarea generală.

b) Promovarea artei teatrale române.

Și până ce fondul Societății va atinge suma, din care va fi posibilă înființarea teatruului național român, Societatea, în scopul promovării artei teatrale române în Ungaria, va trece propaganda pentru teatru și artele înrudite la Români din Ungaria;

va distribui burse pentru tineri de ambe sexe eri vor dori să se perfecționeze în arta dramatică, muzicală și în orice altă artă sau știință în raport cu teatrul;

va distribui și ajutoare pentru piese teatrale bune și alte opere alese literare sau artistice în raport cu teatrul, originale, traduceri sau localizări;

va subvenționa una sau mai multe trupe teatrale române ambulante și va folosi toate mijloacele materiale, pentru sporirea reprezentațiilor teatrale bune la Români din Ungaria;

iar cu începere dela anul 1920, care va fi al 50-lea dela fondarea Societății, va organiza sau subvenționa o trupă ambulantă permanentă, în măsură a da bune reprezentațiuni de piese populare cu cântece naționale, comedii și așa zise piese de salon de un gen mai ușor, asigurând fiecărui actor un minim de retribuție fixă, o parte alicvotă din beneficiul reprezentațiunilor și ajutor la caz de bătrânețe sau insuficiență, cauzată prin morbo;

în fine va edita o bibliotecă teatrală și muzicală și din caz în caz, permițând mijloacele, va scoate în editură proprie opere de artă muzicală și teatrală de ale compozitorilor și autorilor noștri mai de seamă.

(Va urma)

Aviz abonaților.

Abonații noștri cari nu și-au înnoit încă abonamentul pe semestrul al II-lea al anului curent sunt rugați să binevoiască a-l înnoi ca să nu li-se întrerupă expediarea regulată a ziarului.

De-asemenea sunt rugați toți abonații noștri în întârziere cu plata abonamentului să grăbiască cu achitarea sumelor ce ne datoresc, ca să nu fim siliți a întrerupe trimiterca ziarului pe adresa lor.

Abonamentul la „Tribuna” este:

pe un an	— — — —	28.— cor.
pe 1/2 an	— — — —	14.— cor.
pe 1/4 an	— — — —	7.— cor.
pe 1 lună	— — — —	2.40 cor.

În România:

pe un an	— — — —	40.— cor.
pe 1/2 an	— — — —	20.— cor.

cine să-l tradeze, haiducul, în jurul căruia s'au creat o mulțime de legende, va mai duce-o încă multă vreme în codrii primitivi ai Moldovei năpădite de lăcustele străine.

El nu poate fi prins, având simpatia țăranilor, cari se zice că-l vestesc de îndată ce se apropie potera. Faptul acesta a dat prilej oamenilor stăpânirii să comită acte reprobabile față de mulți săteni nevinovați, dar bănuți c'ar avea legături de prietenie cu haiducul.

Se zice că semnalul, prin care locuitorii îl anunță pe Pantelimon de apropierea jandarmilor, ar fi popularul cântec bănețean „Auzi valea cum răsună”. Felul cum țăranii caută să ascundă urmele acestui haiduc, e caracteristic. Nu o fac aceasta de teama ce ar fi avînd-o, ci mai mult din admirație, pe care poporul o are totdeauna față de cei voinici ieșiți din mijlocul lui. Pantelimon este privit de popor cu aceeași admirație, cu care erau priviți în veacurile trecute vestiții haiduci, despre ale căror isprăvi ni-s'au păstrat atâtea balade de o nemuritoare frumsețe. De altfel și actele lui se aseamănă mult cu ale acelora. Aceeași cruzăre față de cei nevoiași, aceeași mână de ajutor pentru cei fără de nici un sprijin, acelaș dor de răzbumare față de aceia, pe cari el îi crede împilatori ai poporului. Citind isprăvile lui, ai impresia că acest haiduc al vremurilor nouă și-a întocmit programul de activitate după felul de viață descris în romanele haiducești, cari de altfel până astăzi sunt lectura cea mai plăcută a cititorilor dela țară.

Ceea ce a revoltat opinia publică a fost felul brutal, în care jandarmii s'au purtat față de mama haiducului, o biată bătrînă cu totul nevinovată. Un ziar, înfierînd brutalitățile acestea, observă că jandarmul rural e un bandit tot așa de periculos, ca și acela în urmărirea căruia a fost trimis.

Cele petrecute cu ocazia urmăririi acestui periculos individ, ne face să ne gândim serios la moravurile, cari bîntuiesc societatea noastră. Nimicirea unui individ recunoscut ca vinovat poate aduce o îndreptare. Alungînd din mijlocul societății un element primejdios, am alungat ori ce primejdie? De sigur că nu. Tot astfel după cum, aducînd într'un mediu corupt un individ cu toate calitățile bune, nu putem fi siguri de îmbunătățirea aceluia mediu. Să ne închipuim că într'o anumită Vlășie a presei naționale din Ardeal ar ajunge un om de omenie. Să ne închipuim un om cum se cade în Vlășia dela „Românul” care cu revoltătoare lipsă de răspundere, în acelaș număr pre-mărește memoria fericitului Episcop Nicolae Popa, iar despre nepotul acestuia lansează calomnia c'ar fi fost dus în fața judecătorului-de instrucție pentru defraudare. Să nu creadă acești domni că crima săvârșită față de cinstea unui om tînăr li-se poate ierta vre-odată. Să ne închipuim în fine că un om de omenie ar ajunge în redacția ziarului care lansează calomniile. El va îndrepta năravul împămîntenit acolo? Cam greu de crezut.

Nu-l cunosc pe d. Filipescu, noul redactor din București angajat de „Românul”. Sunt însă convins că nu peste mult va părăsi Aradul cu aceleași convingeri ca și alți gazetari din România ajunși în compania unui iresponsabil. Muncă grea pentru ridicarea nivelului moral, iată ce se cere înainte de toate.

Coresp.

Dr. VICTOR GRAUR.

Medic universal, medic școlar calificat, profesor de igienă.

Institut de dantistică.

Arad, Andrassy-tér Nr. 22. — Etajul I
În fața palatului administrativ (comitatului)

Maidt și Schrod

Arad, Piața Andrassy 17. (Casa Reinha?)

Prăvălie de specialități pentru moda bărbătească și rutărie.

Mare depozit de trusouri pentru bărbați. Mare asortiment în pălării englezești, moi și tari, precum și cravate. — Par-desii Ulster și impenstrabile cu 30 cor. — Mare varietate în trusouri pentru băieți de internat. Prețuri fixe. Telefon 765.

Intrarea în masă a tuturor institutelor noastre de bani, societăți pe acții, ca și însoțiri, cari încă nu sunt membri ai „Asociațiunii” în șirul membrilor fondatori ai acestei instituții.

Numărul actual al băncilor noastre, membre ale „Asociațiunii”, este surprinzător de mic și este de mirat că cercurile conducătoare ale băncilor noastre, altcum atât de înțelegătoare a multelor și arzătoarelor trebuințe ale „Astrei”, au lipsit instituția aceasta până acum de sprijinul lor în direcția aceasta.

Conform datelor celor mai noue, culese din ultimul raport general al „Asociațiunii” în 35, din cele 60 despărțăminte existente, între cari unele cu număroase bănci pe teritoriul lor, nu aflăm nici o singură bancă înscrisă între membrii „Astrei”, iar în celelalte 25 de despărțăminte numărul băncilor membre se urcă abia la 57 (din totalul de 2431 membri) din cari 10 membrii fondatori (din 118), 22 membrii pe viață (din 316) și 25 membrii ordinari (din 1939).

Și numărul băncilor și însoțirilor noastre, cari fără nici o efortare deosebită ar putea presta odată pentru totdeauna, eventual în rate, în curs de câțiva ani, cheltuiala de cor. 400 pentru depunerea taxei de membru fondator resp. a dierinței între aceasta și taxa deja plătită odată se poate evalua la cel puțin 250!

„Asociațiunea” l-a avut până acum dela băncile noastre prin taxele de membrii încasate dela ele, față de perspectiva ce o deschide ochilor noștri suma de cel puțin 80.000 ce i-ar reveni deodată „Asociațiunii” — dacă ideea suleată de noi s'ar realiza!

Și suntem convinși, că pe lângă puțină bunăvoință, se poate realiza!

Ar fi un act demn și venit la timp oportun, un adevărat dar național, ce băncile noastre l-ar face „Asociațiunii” din prilejul jubileului ei, și totodată una dintre cele mai impunătoare manifestații pentru promovarea și conservarea culturii noastre naționale.

Să sperăm că-l vor face băncile noastre!

„Revista Economică”.

*

Fuzionarea alor două bănci românești. Duminică și-au ținut împreună băncile rom. „Astra” soc. pe acțiuni și „Sascana” din Sascamontana adunarea generală, în care, spre bucuria, nu numai a acționarilor, ci a tuturor iubitorilor de încheiere între frați, au hotărât cu toate glasurile — fuzionarea acestor două institute de bani ce au menirea de a întări economiceste populația românească din aceste părți sudbănățene. Într'un ceas bun!

Leon Tolstoi.

95

RĂȘBOIU ȘI PACE.

ROMAN.

Trad. de A. C. Corbul.

(Urmare).

— Dar doctorul din Moscova nu a sosit încă.
— Nu face nimic, prințeso, liniștește-te, o să meargă și fără doftor.

Cinci minute mai târziu prințesa Maria auzi din odaia ei cum se transporta ceva greu. Ea privi și văzu niște lachei ducând în camera prințesei Lisa un divan îmbrăcat cu piele, care era în totdeauna în odaia prințelui Andrei. Oamenii care-l duceau aveau fața gravă și solemnă.

În agitatea ei, prințesa Maria când se așeza pe un fotoliu, când deschidea o carte de rugăciuni, când se pune în genunchi în fața icoanelor. Spre marea ei mirare, rugile ce le rostea nu reușeau s'o liniștească. Deodată ușa odăii se deschise încetșor și bătrina

ei doică, Niania Parascovia, pe care prințul o oprise să intre la prințesa Maria, se arătă în prag.

— Am venit să-ți țin de urt, mica mea Maria, făcu Niania. Și apoi, iată făclile cari au ars în ziua nunții prințelui Andrei, le vei aprinde în fața icoanelor, ingerășul meu.

— Oh! cât de fericită sunt că te văd, Niania!

— Mare e Dumnezeu, porumbața mea.

Niania aprinse în fața icoanelor făclile cercuite cu aur, se așeză lângă ușa și începu să lucreze la un ciorap.

Prințesa Maria luă o carte și încercă să citească. Sentimentul pe care-l avea ea, toată casa îl simțea. Cu toții se sileau să ignoreze ce se întâmpla; căci, după o veche credință populară în Rusia, cu cât mai puține persoane știu că o femeie e în facere, cu atât mai puțin suferă ea.

Bătrînul prinț se plimba prin cabinetul său și-l trimitea mereu pe Tekhon să ceară vești Mariei Bogdanovna.

Cel mai solemn mister din câte sunt pe lume, își urma cursul. Noaptea urmă zilei. Nimeni nu dormea. Se trimisese întru întimpinarea medicului ce trebuia

la 1 August a. c. IV. Prelegerile populare ținute în cursul anului 1910. V. Prelegerile ținute de conferențiarul agronomic al «Asociațiunii» în cursul anului 1910. VI. Raportul conferențiarului agronomic către comitetul central despre activitatea desfășurată în 1910/11. VII. Conferințe în cursul anului 1910. VIII. Producțiunile și seratele artistice ținute în cursul anului 1910. IX. Activitatea despărțămintelor în cursul anului 1910. X. Tabloul sumar despre starea și activitatea despărțămintelor în cursul anului 1910. XI. Raportul comitetului asupra socotelilor «Asociațiunii» pe anul 1910. Bilanțul «Asociațiunii». Venituri și spese la 31 Decembrie 1910. Evidență specială a Fondurilor și Fundațiilor. Efectele fondului general la 31 Decembrie 1910. Efectele fondurilor și fundațiilor la 31 Decembrie 1910. XII. Proiectul de buget al «Asociațiunii» pe anul 1912. XIII. Lista bursierilor «Asociațiunii» pe anul școlar 1910/11.

Secțiile științifice-literare: Procesul verbal al ședințelor plene a secțiilor științifice-literare ținut în 14 Iulie 1911.

Anexele procesului verbal al secțiilor științifice-literare: A. Raportul secretarului literar către adunarea plenară din anul 1911. B. Raportul secției literare. Raport despre cărțile prezentate la concursul pentru premiul «Andrei Mureșanu» pentru anul 1910. C. Raportul secției istorice. D. Raportul secției școlare. E. Raportul secției științifice. E. Proces verbal al ședinții secției economice ținută în 4 Iulie n. 1910.

Ședințele comitetului central: Ședința a IX-a, ținută în 10 Iulie n. 1911. Ședința a X-a, ținută în 5 August n. 1911. Ședința a XI-a, ținută în 10 August n. 1911. Literile fundamentale pentru «Fundațiunea Teodor Sandul». Concurs pentru conferirea stipendiilor din «Fundațiunea Teodor Sandul». Ilustrațiuni. Preț: 2 cor. 50 fil.

Anunț

În comuna Curtici (Kürtös) com. Arad se află de închiriat

o casă

unde de 12 ani e o prăvălie. Casa e în locul cel mai bun, lângă piață și drum de țară. Deslușiri mai detaliate dă proprietarul casei

LIVIU ISPRAVNIC
Curtici.

să sosească din Moscova o escortă de oameni călări și înarmați cu felinare, ca să-l călăuzească pe șoseaua comunală plină de gropi.

Prințesa Maria renunțase de mult să mai citească. Deodată, un bufnet de vânt deschise brusc una din ferestre, agită perdelele și împrăștiind în odaie frigul și zăpada, stînze candela.

Prințesa tresări, Niania se apropiă de geam și aplecându-se afară se sili să-l închidă la loc.

— Prințeso, sunt oameni pe șosea, spuse, ea fără să închidă fereastra. Văd felinare; e fără îndoială doftorul.

— Ah! Doamne, zise prințesa Maria, merg să-l întimpin; el nu știe rusește.

Ea-și aruncă o broboadă pe cap și alergă întru întimpinarea medicului. Pe când străbătea vestibulul văzu în fața peronului un echipaj cu felinare. Ea ieși pe peron. Pe coloana balustradei era o făclie aprinsă pe care vântul o făcea să se scurgă.

Filip cu chipul speriat se ținea ceva mai jos cu o altă făclie în mână. Mai jos încă, pe scară, ea auzi pași și o voce cunoscută care întreba:

„Dar tata?”

FABRICA DE SPALAT CU ABURI

„KRISTALY”

Gőzmosógár, Kolozsvár, Pályaudvar.

Aranjată cu mașinările cele mai moderne, cu putere electrică; spală, calcă și curăță albituri bărbătești și de dame și totfelul de lingerie cu prețuri moderate.

La suma de peste 10 Cor., pachetul se retrimite franco.

Stefan Fekesházy

Institut de văpsitorie de haine și curățătorie chimic
Bistrița, Főter 17. Lângă Primărie.

Primește: curățiri lucioase și fine, curățire de trusouri, albituri de desupt, de masă și albituri de pat; perdele și orice lucrări de bransă aceasta cu prețuri foarte ieftine.

Curățire și vopsitorie chimică de toffelul de haine pentru bărbați și femei, pardesii și jachete fără ale desface; apoi materii de mobile, perdele dantele și altele
Execuție promptă. Prețuri foarte moderate.

MAGAZIN DE MOBILE**Joan Réthi**

simplă artistică pentru edificii și mobile, în Sibiu—N.-szeben, Elisabetg. 20.

Primește ori-ce lucrări pentru aranjamente de școli, biserici, magazine, birouri și locuințe, deasemenea pentru clădiri, lucrări în cel mai modern stil, pe lângă livrare promptă prețuri moderate și din material uscat. Desemne și proiecte fac grabnic și gratuit.

Scoaterea dinților, dinți artistici, poduri în gură, de aur, coroane, efeptuiește

QUIL REINHOLD

DENTIST,

pe lângă prețuri moderate și garanță
LUGOȘ, STR. BONNÁ CZ.

M. Schromm
mechanic

Brașov—Brassó
Hosszú-utca No. 27.

Recomandă în atențiunea onor. public din loc și jur

marele său atelier mecanic aranjat în Brașov, Hosszú-utca 27, unde se efeptuiesc tot-felul de lucrări atingătoare în aceasta bransă, precum:

mașini de cusut, biciclete, gramofone și apaducte, pe lângă prețurile cele mai convenabile și execuție solidă și punctuală.

Iosif Mendel

fabricant de mobile în Alba-Iulia
Gyulafehérvár.

Recomandă în atenția Onoratului public magazinul său bogat asortat,

Serviciu prompt, prețuri ieftine, garanță deplină.

IRING HENRICH

fabrică de unelte pentru ciobotari
Ujpest, Lörincz-u. 50.

Recomandă pantofarilor și ciobotarilor precum și pielarilor unelte de bransă, calitate bună, prețuri moderate. — Comersanților se dă rabat. — Catalog gratuit și francat.

Rudolf Hiller, lăcătuș artistic și
pentru edificii,

Sibiu—Nagyszeben,

Atelierul: Rosenfeldgasse 6/a; Locuința: Wagnergasse 23

Primește lucrări de lăcătușerie, precum: grilaje la case noi, porți trepte, balcoane, îngrădituri la grădine și morminte. Casse de bani contra focului în ori-ce execuție. Telefoane de casă, telegrafe și sonerii electrice, așii, apaducte, aranjament pentru camere de baie, closete și fântâni cu pompă pe lângă prețuri moderate și execuție artistică. Ori-ce reparaturi se efeptuiesc repede cu prețurile cele mai ieftine și pe lângă garanță.

Vilhelm Connerth

NAGYSZEBEN—HERMANSTADT, Elisabethgasse 53.

Fabrică după diferite sisteme:

bănci de școală

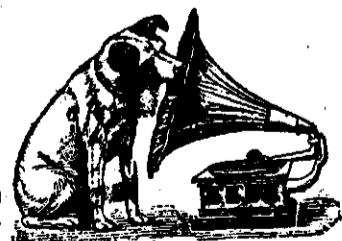
conform celor mai moderne cerințe igienice, pregătește apoi

bănci și scaune pentru biserici; table de școală; rame pentru hărți; rame pentru desen și dulapuri pentru școală. Catalog ilustrat la dorință trimite gratuit și franco.

Georg Barthelmie

mechanic

Brașov, Strada Michael Weiss.

Mare depozit de mașini de scris, socotit și cusut, aparate electrice și fizice, gramofone, plăci și accesorii.
Serviciu conștiincios.

Anunță că la
va muta în s' colțul stra

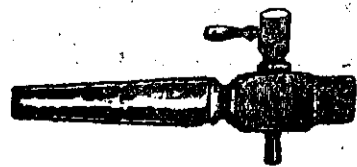
LÉVAY GYÖRGY

STRUNGAR

SZEGED, Püspök-tér 4.

Primește spre efeptuire și reparare toffelul de lucruri ce aparțin acestei branse, precum: popice și bile, dopuri și slăvini (pipe) pentru buți gherghefuri p. lucru de mână, articole p. fumători, cămășuri, șpițuri etc.; bile și dacuri pentru biliard; domino, șah și toffelul de decorații, la mobile, etc., cuiere și a.

Comandele se efeptuiesc prompt și conștiincios.

Imprumut ieftin,

fără cheltuieli anticipative, cu procente de 4% și amortizație, pe pământuri, dela 10—65 ani, rămânând procentele aceleași.

Ofer diferite mașini agricole

fabricatele cele mai bune, construcția cea mai perfectă, precum: mașini de treerat, cu abur, benzin și olei, mașini de semănat și și cosit cu abur, benzin și olei pe lângă prețurile cele mai convenabile cu plătire în rate.

Cumpăr, vând și parcelez

moșii, pământuri, fabrici și case. Vând mașini, motoare calitate bună, preț ieftin. Instalez luminare cu acetelin și vând obiectele necesare.

La dorință trimit specialist.

Caut agenți la sate, pe lângă onorar.

Agentura general comerțială.

Pálmer Mátyás

Timișoara, Strada Jenő-Herceg Nr. 13

Bicicletele de re-
nu memondial:

THE CHAMPION
și **PREMIER**

cu osie campanilară

roată automată (cu frână liberă) se vând pelângă garanță de 3 și 5 ani cu prețul original a fabricii fără de nici o ridicare de preț în rate lunare de 12 și 15 cor. precum și

— părți alcătuitoare pentru biciclete —

ca gumă interioară și exterioară prima calitate, sonerie, lampe, pedale, lanțuri, roată automată, conus. În urma circulației mari unde în toată Austro-Ungaria trimite și în provincii cu preț foarte redus — în mare cu preț original de fabrică. —

Láng Jakab și fiul

mare comerciant de biciclete și părți alcătuitoare

Budapesta, VIII., József-körut 41.

Filiale: Baross-tér 4 și în Buda, II., Margit-körut 6.
Catalogul de lux cu 1000 de chipuri se trimit gratuit.

Numai p. fumători

carl cu considerare țin la sănătatea lor dau zilnic câte 1—2 fil. mai mult:

Specialitate de club 120 foițe 20 fil.

70 „ 12 „

O cutie de tuburi (100 buc.)

70 fil.

Marcă de scutire.

Se capătă pretutindenea.

Cine trimite adresa la

Halász Ferencz, Budapesta

Strada Nefelejts No 4.

primește două cărțițele gratuit.

La sfaturile medicale, foițele nu sunt imprimate, dar cu toate aceste au o marcă de scutire și apoi semnătura fabricantului „MODIANO”.

S'a deschis

Arad, Piața Libertății No 18.

Salon de haine bărbătești

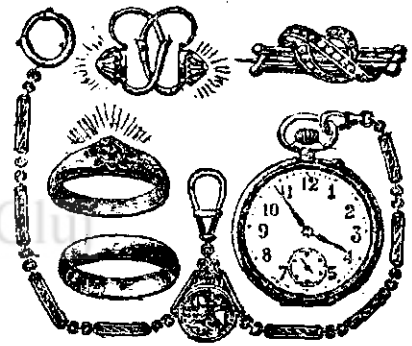
J. Schneider, Sibiu

Hermannsplatz 8, etagiul I.

Palatul Habermann. (Nagyszeben).

A. Slepák, giuvaergiu și ceasornicar

Marosvásárhely, Széchenyi-tér 43. sz.

Mare asortiment în ceasuri de buzunar de aur, argint și nickel, în ceasuri de părete. Giuvaerice fine, cu briliante, obiecte de lux în argint și articole optice. În atelierul meu se reparază ce nouă, lucrurile vechi, anume giuvaerice și ceasuri, pe lângă garanță. Prețuri solide! — Serviciu prompt!

S'A DESCHIS

prăvălia de pardesie de dame

György Menyhért & Co.

Arad, piața Andrássy Nr. 8.

Nr. telefonului 855.

Vis-à-vis de biserica Minorităților.

Nr. telefonului 855.

Mare asortiment în noutăți englezești de cea mai eleganță. Pardesii de dame și domnișoare pe lângă prețuri ieftine execută în timp scurt. — În provincii

originale în par-
că măsură se